

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2022 – 2023

Limba și literatura maghiară maternă

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui: .....
Prenumele: .....
.....
Școala de proveniență: .....
.....
Centrul de concurs: .....
Localitatea: .....
Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

I. TÉTEL

(60 punct)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Hogyan szeretünk aludni?

Alvási szokásaink folyamatosan változnak a különböző környezeti adottságok és társadalmi normák függvényében. Köztudott például, hogy az alvás évezredek óta közösségi tevékenység volt. Teljes családok zsúfolódtak egy árva matracra, ahol gyakran a vendégeknek is jutott hely, udvarhölgyek hajtották úrnőik mellett álomra fejüket, és utazásaik során idegenek osztoztak a fogadók matracain. Az ágyak csak a 15. században kezdték elnyerni az általunk ismert megszokott formájukat, de ekkor még csak a tehetősek otthonaiban tűntek fel. Később, a viktoriánus kor beköszöntével a közös alvás gyakorlatának szépen lassan vége szakadt. A magánszféra egyre nagyobb teret nyert a brit lakóépületek kialakítása során – olyannyira, hogy aztán a huszadik századig a házastársak egy ágyban alvására is úgy tekintettek, mint egészségtelen, megvetendő dologra, amely az alacsonyabb társadalmi rétegek sajátja.

Emellett az emberek többsége a modern korig – amikor a mesterséges világítás megjelenése lehetővé tette, hogy tovább lehessen fennmaradni – általában napnyugta körül ment ágyba. A középkorban az alvással töltött időt két részre osztották: az első és második alvásra (néhány hagyományos társadalomban még manapság is megfigyelhető a jelenség), azaz felkeltek az éjszaka közepén, és nagyjából egy órán át ébren maradtak. Az éjszakai ébrenlétben történhetett a matutinum nevű éjjeli imádság elmondása is.

Az alvási szokások azonban még koronként sem egységesek. A különböző népcsoportok eltérő adottságokkal bíró lakhelye és életmódja különböző intézkedéseket tett szükségessé a kényelmes, szorongásmentes alvás megteremtéséhez. Ez lehet a magyarázat a kultúránként eltérő alvási szokásokra. Az indonézok többsége például hamar elsajátít egy meditációs technikát, amelynek segítségével gyorsan és mély álomba zuhannak. A természeti népek valószínűleg így tudtak a szabadban pihenni a vadállatok között, amikor kevés, biztonságos és pihentető alvásra kényszerültek. Az ausztrál őslakosok a csoportos alvást tartják jónak, biztonságosnak. A csapat erős férfi tagjai egy helyre, szorosán egymás mellé teszik le a matracokat, legfeljebb a gyerekek, idősek, védtelenek fekszenek, aztán kijebb a nők, majd az összefüggő „matracpadlón” kívül a férfiak, hogy védjék a gyengébbeket. Közép- és Dél-Amerikában sokan alszanak függőágyban, ennek már 700 éves múltja van a latinoknál. Régen abból a célból aludtak így a természetben az emberek, hogy védekezzenek a kisebb állatok, rovarok, bogarak ellen. A skandinávokra szintén régóta jellemző, hogy nagyon hidegben alszanak. Ezt hívják al fresco alvásnak. Úgy szoktatják a hideghez a gyerekeiket, hogy már babakorban is kiviszik őket babakocsiban a mínusz 6–10 fokos hidegbe aludni. A spanyolok évszázados ebéd utáni szunyókálását ezzel szemben épp a magas hőmérséklet tette szükségessé: délben olyan erős volt már a napsugárzás, hogy semmit nem lehetett a szabadban csinálni, ezért ebéd után 20–30 perces szieszta tartottak, majd a rövid pihenés után visszatértek a munkához.

Az említett szokások közül többnek gyakorlata ma is jellemző, ezek mellett persze kialakulnak új alvási szokások is, ilyen például, hogy az amerikaiak 71 százaléka házi kedvencével szundít délutánonként, vagy hogy a japán metropoliszokban a reggeli hosszas metrótutat az utasok alvásra fordítják. Japánban egyébként is elfogadják, ha valaki társaságban, bulin vagy akár munka közben elalszik. Inemurinak nevezik azt az éber alvást, amikor épp jelen vannak, csinálnak valamit, de közben szundítanak egy kicsit.

(A *mult-kor.hu* és a *drivemagazine.eu* cikkei alapján)

Válaszolj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A.

1. Írj ki a szövegből 4 példát, ami alátámasztja a következő állítást: „az alvás évezredek óta közösségi tevékenység volt.”!

---

4 pont

2. Melyek azok a tényezők, amelyek hozzájárultak a mai alvási szokások kialakulásához? Írd a vonalra a helyes válasz(ok) betűjelét!

- a. az ágyak feltalálása
- b. az éjszakai imádkozás kötelezővé tétele
- c. a magánszféra térhódítása
- d. a mesterséges világítás megjelenése

A helyes válasz(ok) betűjele: _____

4 pont

3. Társítsd az alvási szokásokat a népcsoportokkal, amelyekre jellemzőek! Írd a helyes válasz betűjelét a táblázat üres rovataiba!

Alvási szokások:

- 1) Nagyon hidegben alszanak.
- 2) Függetlenül alszanak, hogy védekezzenek a kisebb állatok, rovarok, bogarak ellen.
- 3) Hamar elsajátítanak egy meditációs technikát, amelynek segítségével gyorsan és mély álomba zuhannak.
- 4) A csoportos alvást tartják jónak, biztonságosnak.
- 5) Már babakorban is kiviszik gyerekeiket a mínusz 6–10 fokos hidegbe aludni.
- 6) Ebéd után 20–30 perces sziesztát tartanak, majd a rövid pihenés után visszatérnek a munkához.

Népcsoportok:

- a. indonézok
- b. ausztrál őslakosok
- c. közép- és dél-amerikaiak
- d. skandinávok
- e. spanyolok

1)	
2)	
3)	
4)	
5)	
6)	

6 pont

B.

1. Fogalmazd meg a kontextus alapján, kire/mire utalnak az alábbi mondatokban aláhúzott szavak, kifejezések és szóelemek!

... de ekkor még csak a tehetősök otthonaiban tűntek fel.

A természeti népek valószínűleg így tudtak a szabadban pihenni a vadállatok között.

Úgy szoktatják a hideghez a gyerekeiket, ...

A spanyolok évszázados ebéd utáni szunyókálását ezzel szemben épp a magas hőmérséklet tette szükségessé.

4 pont

2.

Az ausztrál őslakosok a csoportos alvást tartják jónak.

Az alábbi közlések közül melyik a fenti állítás tagadása? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a. Nem az ausztrál őslakosok tartják jónak a csoportos alvást.
- b. Nem a csoportos alvást tartják jónak az ausztrál őslakosok.
- c. Nem tartják jónak a csoportos alvást az ausztrál őslakosok.
- d. Nem jónak tartják a csoportos alvást az ausztrál őslakosok.

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

3. Azonosítsd az alábbi mondatokban a kért kifejezéseket! Írd a helyes válasz betűjelét a vonalakra!

1) *Utazásaik során idegenek osztoztak a fogadók matracain.*

- a. utazásaik
- b. idegenek
- c. fogadók
- d. fogadók matracain

A mondat **alanyi szerepű kifejezésének** betűjele: _____

2) *A középkorban az alvással töltött időt két részre osztották.*

- a. a középkorban
- b. az alvással
- c. az alvással töltött időt
- d. két részre

A mondat **tárgyi szerepű kifejezésének** betűjele: _____

3) *Az indonézek többsége hamar elsajátít egy meditációs technikát.*

- a. az indonézek
- b. az indonézek többsége
- c. hamar
- d. egy meditációs technikát

A mondat **határozói szerepű kifejezésének** betűjele: _____

6 pont

4. A következő kijelentésben az *egyébként is* kifejezés arra utal, hogy a korábban elhangzottaktól függetlenül érvényes a kijelentés igazsága.

Japánban *egyébként is* elfogadják, ha valaki társaságban, bulin vagy akár munka közben elalszik.

Mire utal az *egyébként is* kifejezés ebben a mondatban? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a. Arra, hogy Japánban nem csak a japánok fogadják el a szokatlan helyzetekben való alvást.
- b. Arra, hogy Japánban nem csak a japánok számára megengedett a szokatlan helyzetekben való alvás.
- c. Arra, hogy nem csak a metrón, hanem más helyzetben is elfogadják a szokatlan helyzetekben való alvást.
- d. Arra, hogy nem csak más tevékenységet, hanem az alvást is elfogadják a szokatlan helyzetekben.

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

5. Állapítsd meg, hogy az alábbi időre jelöletlen igealakot tartalmazó mondat milyen eseményre, helyzetre utal! Írd a helyes válasz betűjelét a táblázat üres rovataiba!

- 1) *Alvási szokásaink folyamatosan változnak a különböző környezeti adottságok és társadalmi normák függvényében.*
  - 2) *... az amerikaiak 71 százaléka házi kedvencével szundít délutánonként.*
  - 3) *Inemurinak nevezik azt az éber alvást.*
- a. Egy, a beszéd pillanatában már elkezdett, de még be nem fejezett folyamatra utal.
  - b. Általános, időtől független tényállást ír le.
  - c. Ismétlődő, szokásszerű eseményre utal.
  - d. Jövő idejű, a beszéd pillanata után várható eseményre utal.

A helyes válaszok:

1)	
2)	
3)	

6 pont

6. Emeld ki az alábbi mondatokból az okokat és okozatokat, majd írd őket a táblázat megfelelő oszlopába!

- 1) *... a mesterséges világítás megjelenése lehetővé tette, hogy tovább lehessen fennmaradni.*
- 2) *Az indonézek többsége például hamar elsajátít egy meditációs technikát, amelynek segítségével gyorsan és mély álomba zuhannak.*
- 3) *... semmit nem lehetett a szabadban csinálni, ezért ebéd után 20–30 perces sziesztát tartottak.*

Mondat	Ok	Okozat
1)		
2)		
3)		

6 pont

Vărszolz a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

1. Mutasd be 3–4 mondatban a szöveg elbeszélőjét!

---

5 pont

2. Értelmezd 4–5 mondatban a szöveg alapján a következő kijelentést!

„A világról alkotott képünk gyökeresen változik meg abban a pillanatban, amikor először ébresztenek fel szándékosan.”

---

5 pont

3. Jellemezd 4–5 mondatban a gyermek és a szülők közti viszonyt!

---

5 pont

4. Folytasd a történetet 10–15 mondatos elbeszélő szövegben!

Megjegyzés: pontot ér a két szöveg információihoz és a szövegtípushoz való igazodás, a szöveg nyelvi megformáltsága, a helyesírás.

15 pont

